

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. Y. SKUNDO**

2021 m. lapkričio d. Nr. S- (7-141/2021)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus (pranešėjas), Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo K. Y. (toliau – Pareiškėjas) 2021-09-02 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija) 2021-08-13 sprendimo Nr. 68-62 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjas ir Atsakovo atstovas 2021-10-12 Komisijos posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas skunde Komisijos prašo: 1) panaikinti skundžiamą sprendimą; 2) atleisti nuo 5 669,87 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) ir 2 277,47 Eur privalomojo sveikatos draudimo įmokų (toliau – PSD įmokų) delspinigių.

Pareiškėjas nurodo, kad yra sumokėjęs visas GPM ir PSD įmokų sumas bei baudas ir šis skundas yra teikiamas tik dėl GPM ir PSD įmokų delspinigių. Pareiškėjas skunde nurodo, kad jis yra pensinio amžiaus (gauna senatvės pensiją, kuri lygi 550 Eur), turi mažai turto bei per mėnesį uždirba tik 642 Eur, todėl nėra pajėgus įgyvendinti visų aukščiau nurodytų mokestinių prievolių ir visos sumos išieškojimas būtų netikslingas socialiniu požiūriu.

Pareiškėjas prašo atleisti jį nuo delspinigių mokėjimo Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 100 straipsnio 1 dalies 4 punkto pagrindu, taip pat taikyti teisingumo ir protingumo principus.

Pareiškėjo nuomone, priverstinis apskaičiuotų delspinigių išieškojimas būtų netikslingas socialiniu požiūriu. Pareiškėjas teigia, kad jo socialinė ir ekonominė padėtis yra sunki, kadangi Pareiškėjas: 1) neturi jokio registruojamo kilnojamojo ar nekilnojamojo turto, į kurį mokesčių administratorius galėtų nukreipti išieškojimą; 2) neturi santaupų bankų sąskaitose; 3) neturi santaupų grynaisiais pinigais; 4) per mėnesį gauna 550 Eur senatvės pensijos; 5) dėl senyvo amžiaus ir ligų yra labai prastos sveikatos, didžiąją savo pajamų dalį išleidžia gydymui bei vaistams. Pareiškėjui senatvės pensijos pajamos yra nepakankamos, todėl net ir būdamas senyvo amžiaus bei prastos sveikatos yra priverstas dirbti darbo sutarties pagrindu – atlyginimas siekia 642 Eur (neatskaičius mokesčių).

Pareiškėjas skunde cituoja Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką panašaus pobūdžio bylose. LVAT 2010-06-10 nutartyje adm. byloje Nr. A-442-807/2010 yra nurodęs, kad vien asmens priskyrimas tam tikrai socialinei grupei, šiuo atveju pensininkams, savaime nesudaro pagrindo atleisti jį nuo delspinigių – tam būtina įvertinti visas mokesčių

mokėtojo ekonominę (socialinę) padėtį apibūdinančias aplinkybes, o konkrečiai, gaunamas pajamas ir turimą turtą. Kitose bylose LVAT nurodė, kad tuo atveju jeigu mokesčių mokėtojui priklauso nekilnojamas turtas, į kurį galėtų būti nukreiptas išieškojimas, toks mokesčių mokėtojas neturėtų būti pripažįstamas kaip esantis sunkioje ekonominėje ir / arba socialinėje padėtyje (pvz., 2016-01-28 nutartis adm. byloje Nr. A-154-438/2016; 2018-01-24 nutartis adm. byloje Nr. A-94-261/2018).

Pareiškėjas tvirtina, kad atitinka visas MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir LVAT praktikoje nurodytas sąlygas, todėl turi būti atleistas nuo delspinigių mokėjimo šiuo pagrindu, kadangi, pirma, Pareiškėjui yra būtina valstybės pagalba – Pareiškėjas yra senatvės pensijos gavėjas. Antra, Pareiškėjas neturi jokio registruojamo kilnojamojo ar nekilnojamojo turto ir jokių sąnaudų.

Pareiškėjas per mėnesį gauna apie 1 000 Eur pajamų, kurios yra skiriamos gydymo, vaistų ir pragyvenimo išlaidoms padengti. Delspinigių suma siekia 7 947,34 Eur. Pareiškėjas negali įsivaizduoti, kada tokią sumą sutaupys, todėl greičiausiai ši mokestinė prievolė taip ir liks neįvykdyta.

Skunde Pareiškėjas papildomai pažymi, kad GPM ir PSD įmokų delspinigiai siekia daugiau nei 50 proc. apskaičiuotų mokesčių sumų. Tokia situacija visiškai neatitinka protingumo ir teisingumo kriterijų.

Pareiškėjas pažymi, kad nepripažinus aukščiau nurodytų delspinigių beviltiškais mokestinėmis nepriemokomis ir neatleidus Pareiškėjo nuo jų, būtų neįgyvendinta viena iš esminių mokesčių administravimo funkcijų – mokesčių išieškojimas. Pareiškėjas nurodo, kad sumokėjo visas apskaičiuotas mokesčių sumas, tačiau mokestinei prievolei įvykdyti jam neužteko savo santaupų, teko sudaryti paskolos sutartį siekiant pilnai padengti mokestines prievoles. Pareiškėjas yra įsitikinęs, kad neturi galimybės pasiskolinti papildomos 7 947,34 Eur sumos, kadangi joks kreditorius nebus užtikrintas dėl Pareiškėjo sugebėjimo grąžinti tokią didelę sumą. Todėl tuo atveju, jeigu skundas nebūtų patenkintas, Pareiškėjas apskritai niekada negalės sumokėti mokesčių administratoriaus apskaičiuotų delspinigių sumų ir ši mokestinė prievolė taip ir liks neįvykdyta.

Inspekcija skundžiamu sprendimu patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2021-06-14 sprendimą dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų Nr. (28.19)-KD13-27.

Klaipėdos AVMI atliko Pareiškėjo GPM ir PSD įmokų patikrinimą už laikotarpį nuo 2009-01-01 iki 2009-12-31 ir 2019-02-25 surašė patikrinimo aktą Nr. (28.1) FR0680-55. Patikrinimo akte nustatyta, kad Pareiškėjas įnašams į UAB "A1" kasą panaudojo iš nenustatytų šaltinių gautas pajamas, kurios gavimo metu nebuvo apmokestintos ir deklaruotos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į nustatytus pažeidimus patikrinimo metu Pareiškėjui buvo apskaičiuota mokėtina 9 804,80 Eur GPM ir 3 921,88 Eur PSD įmokų suma. Patikrinimo aktas patvirtintas 2019-04-23 sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (28.19) FR0682-104. Sprendime taip pat papildomai apskaičiuoti 4 807,68 Eur GPM delspinigiai ir 1 925,83 Eur PSD įmokų delspinigiai, bei skirtos 1 960 Eur GPM bauda ir 784 Eur PSD įmokų bauda.

Pareiškėjas, nesutikdamas su mokesčių administratoriaus nustatytais pažeidimais, inicijavo mokestinį ginčą, kuris baigėsi LVAT 2021-03-31 nutartimi adm. byloje Nr. eA-970-575/2021, kuria Pareiškėjo skundas buvo atmestas, o Klaipėdos AVMI sprendimu apskaičiuotos sumos paliktos galioti.

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad prašymo atleisti nuo delspinigių pateikimo dieną (2021-05-24) Inspekcijos Mokesčių apskaitos informacinės sistemos duomenimis, Pareiškėjas turėjo 5 669,87 Eur GPM delspinigių ir 2 277,47 Eur PSD delspinigių nepriemokas. Klaipėdos AVMI, išnagrinęjusi Pareiškėjo prašymą, 2021-06-14 sprendimu dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų Nr. (28.19)-KD13-27 nusprendė neatleisti Pareiškėjo nuo 5 669,87 Eur GPM delspinigių ir 2 277,47 Eur PSD delspinigių.

Inspekcijos sprendime cituojamos MAĮ 100 straipsnio 1 dalies ir 141 straipsnio 1 dalies nuostatos, taip pat Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 patvirtintų Atleidimo nuo baudų ir delspinigių taisyklių (toliau – Taisyklės) 5 ir 7 punktai.

Inspekcijos sprendime nurodyta, kad MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 4 punkte yra įtvirtintas atleidimo nuo delspinigių pagrindas, kai delspinigių išieškoti nėra tikslinga, esant sunkiai mokesčių mokėtojo ekonominei (socialinei) padėčiai. MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis laikoma sunkia tais atvejais, kai fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama. Iš esmės visos šios aplinkybės siejamos su tokia mokesčių mokėtojo ekonomine (socialine) situacija, kai jis negauna jokių pajamų arba gauna nepakankamai pajamų ir yra valstybės remiamas arba jam tokios paramos reikia.

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad klausimą dėl MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatų taikymo galima spręsti tik tuo atveju, kai yra pakankamai duomenų ir įrodymų, kurie patvirtina tai, kad mokesčių mokėtojas nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo. Tokios pozicijos minėtu aspektu laikosi ir LVAT (pvz., 2011-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-556-364/2011; 2011-04-07 nutartis adm. byloje Nr. A-575-753/2011; 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A-575-404/2012).

Inspekcija pažymėjo, kad Pareiškėjas laiku į valstybės biudžetą nesumokėjo GPM, dėl ko vėliau šių sumų pagrindu atsirado pareiga sumokėti šių nesumokėtų mokesčių delspinigius, o tai reiškia, kad Pareiškėjas laiku ir tiksliai neįvykdė mokesstinės prievolės. Tam, kad būtų galima taikyti MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą, Pareiškėjas turėjo nurodyti ir įrodymais pagrįsti tokias aplinkybes, kurias būtų galima pripažinti objektyviomis kliūtimis sumokėti mokesčius, tačiau Pareiškėjas tokių įrodymų nepateikė, todėl nėra pagrindo atleisti Pareiškėjo nuo delspinigių mokėjimo MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu. Skundžiamame sprendime taip pat pažymėta, jog Pareiškėjo mokesstinio patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjo išlaidos viršijo gautas pajamas. Šios aplinkybės buvo patvirtintos LVAT nutartimi, taigi, Pareiškėjo kaltė yra įrodyta.

Inspekcija nurodė, kad nagrinėjamu atveju nenustatyta aplinkybių, kurių pagrindu galima būtų atleisti Pareiškėją nuo GPM ir PSD įmokų delspinigių mokėjimo remiantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2–4 punktų nuostatomis.

Inspekcija skundžiamame sprendime nurodo, kad pagal MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis, kaip atleidimo nuo delspinigių pagrindas, gali būti taikomas, kai fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama. Pagal Taisyklių 14 punktą sunkią fizinio asmens ekonominę (socialinę) padėtį liudijančios aplinkybės turi būti patvirtintos kompetentingų institucijų išduotais dokumentais. MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos aplinkybės siejamos su tokia mokesčių mokėtojo ekonomine (socialine) situacija, kai jis negauna jokių pajamų ar gauna jų nepakankamai ir yra valstybės remiamas arba jam tokios paramos reikia. Skundžiamame sprendime cituojama LVAT praktika MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir 113 straipsnio 1 dalies 3 punkto taikymo byloje (2010-06-07 nutartis adm. byloje Nr. A-442-807/2010; 2012-02-03 nutartis adm. byloje Nr. A-575-13/2012; 2016-01-28 nutartis adm. byloje Nr. A-154-438/2016).

Pareiškėjas pateiktame skunde Komisijai nurodo, jog jo ekonominė padėtis yra sunki, nes jis neturi nekilnojamojo turto, gauna 550 Eur pensiją, neturi santaupų, yra senyvo amžiaus ir silpnos sveikatos. Tuo tarpu skundžiamame sprendime nurodyta, kad Pareiškėjas yra pensinio amžiaus, tačiau dirba ir gauna su darbo santykiais susijusių pajamų. Inspekcija taip pat sutiko su Klaipėdos AVMI padarytomis išvadomis, kad Pareiškėjo prašymo nagrinėjimo metu jo ekonominė padėtis nėra sunki, nes pagal Pareiškėjo pateiktose Metinėse pajamų deklaracijose už 2019 ir 2020

metus deklaruotas gautas pajamas buvo nustatyta, jog Pareiškėjo bendra gaunamų pajamų suma per mėnesį buvo didesnė nei minimalioji mėnesinė alga (MMA nuo 2020-01-01 – 607 Eur, 2021-01-01 – 642 Eur), nes Pareiškėjas nepateikė jokių naujų įrodymų apie gaunamas pajamas, sveikatos būklę ar kitų bylai reikšmingų įrodymų, kurie pagrįstų Pareiškėjo poziciją.

Inspekcijos skundžiamame sprendime taip pat nurodyta, jog nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo delspinigių mokėjimo vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais, kadangi Pareiškėjas nevykdė savo mokesčių teisės aktais įtvirtintų pareigų mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje, o vien tai, jog Pareiškėjas bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė paaiškinimus ir pan., nėra aplinkybė, dėl kurios Pareiškėjas galėtų būti atleistas nuo delspinigių minėtais pagrindais.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Ginčijamas Inspekcijos 2021-08-13 sprendimas Nr. 68-82 tvirtintinas, Pareiškėjas neatleistas nuo GPM ir PSD įmokų delspinigių mokėjimo.

Mokestinis ginčas nagrinėjamu atveju yra kilęs dėl galimybės Pareiškėją atleisti nuo 5 669,87 Eur GPM ir 2 277,47 Eur PSD delspinigių.

Pareiškėjas, nesutikdamas su Inspekcijos skundžiamu sprendimu, 2021-09-02 pateikė skundą Komisijai. Skunde Pareiškėjas apeliuoja į sunkią ekonominę padėtį ir nurodo, kad neturi nekilnojamojo turto, neturi santaupų, gauna 550 Eur senatvės pensiją, yra senyvo amžiaus ir labai prastos sveikatos. Taip pat teigia, kad delspinigiai neatitinka teisingumo ir protingumo kriterijų.

Skundžiamame sprendime Inspekcija nurodo, kad nagrinėjamu atveju nenustatyta aplinkybių, kurių pagrindu galima būtų atleisti Pareiškėją nuo GPM ir PSD įmokų delspinigių mokėjimo remiantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2–4 punktų bei MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punktų ir 113 straipsnio 1 dalies 3 punktų nuostatomis. Inspekcijos skundžiamame sprendime taip pat nurodyta, jog nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo delspinigių mokėjimo vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais, kadangi Pareiškėjas nevykdė savo mokesčių teisės aktais įtvirtintų pareigų mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje, o vien tai, jog Pareiškėjas bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė paaiškinimus ir pan., nėra aplinkybė, dėl kurios Pareiškėjas galėtų būti atleistas nuo delspinigių minėtais pagrindais.

MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar socialiniu) požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą, tai yra fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, invalidas, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpa) arba tokia parama jau teikiama. Iš LVAT praktikos, aiškinančios atleidimo nuo delspinigių mokėjimo dėl sunkios mokesčių mokėtojo ekonominės–socialinės padėties taikymą (2010-06-07 nutartis adm. byloje Nr. A442-807/2010, 2016-01-28 nutartis adm. byloje Nr. A-154-438/2016; 2018-01-24 nutartį adm. byloje Nr. A-94-261/2018, 2021-09-29 nutartis adm. byloje Nr. A-2692-968/2021), matyti, kad laikomasi nuoseklios pozicijos, jog pats mokesčių mokėtojo socialinis statusas (pensininkas, neįgalus asmuo, bedarbis) nesudaro pagrindo konstatuoti sunkią mokesčių mokėtojo padėtį, papildomai turi būti vertinama mokesčių mokėtojo turto, pajamų sudėtis ir tai, ar pajamos / turtas leidžia mokesčių mokėtojui įvykdyti mokesčines prievoles. Paminėtina ir tai, jog LVAT formuojamoje atleidimo nuo delspinigių praktikoje laikomasi pozicijos, kad įstatymo nuostatos negali būti taikomos vien tik formaliai, atsižvelgiant į mokesčių mokėtojo priklausymą tam tikrai socialinei grupei, kuriai valstybė paprastai teikia paramą. Asmuo, net ir priklausydamas atitinkamai socialinei grupei, gali turėti nemažai turto ir finansinių lėšų, o tokiu atveju jo atleidimas nuo delspinigių mokėjimo negalėtų būti pateisinamas ekonominiu ar socialiniu požiūriu.

Pareiškėjas savo skunde taip pat remiasi 113 straipsnio 1 dalies 3 punktu, kuriame numatyta, jog jeigu dėl atskiro mokesčio to mokesčio įstatymas nenustato kitaip, beviltiška gali būti pripažįstama ta mokesčių mokėtojo mokesstinė nepriemoka, kurios neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių arba kurią priverstinai išieškoti netikslinga socialiniu ir (arba) ekonominiu požiūriu, kai netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, kadangi sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir reabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama; šis nepriemokos pripažinimo beviltiška pagrindas taikomas tik mokesčių mokėtojams, kurie yra fiziniai asmenys, arba kai individualių (personalinių) įmonių savininkų ar ūkinių bendrijų narių sunki ekonominė (socialinė) padėtis.

Pareiškėjas skunde pabrėžia, jog per mėnesį gauna apie 1 000 Eur, būdamas senyvo amžiaus ir silpnos sveikatos yra priverstas dirbti, kadangi senatvės pensija nėra pakankama visoms išlaidoms padengti – gydymo, vaistų ir pragyvenimo. Pareiškėjo mokėtina delspinigių suma siekia 7 947,34 Eur, todėl Pareiškėjas negali įsivaizduoti, kada tokią sumą sutaupys, todėl greičiausiai ši mokesstinė prievolė taip ir liks neįvykdyta.

Iš bylos medžiagos matyti, kad pagal Pareiškėjo pateiktą metinių pajamų deklaracijų už 2019 ir 2020 metus duomenis, Pareiškėjo bendra gaunamų pajamų suma per mėnesį buvo didesnė nei minimalioji mėnesinė alga (MMA nuo 2020-01-01 – 607 Eur, 2021-01-01 – 642 Eur). Tuo tarpu Pareiškėjas nepateikė jokių naujų įrodymų apie gaunamas pajamas, sveikatos būklę ar kitų bylai reikšmingų įrodymų, kurie pagrįstų Pareiškėjo poziciją dėl sunkios ekonominės–socialinės padėties. Atsižvelgdama į tai, Komisija sutinka su Inspekcijos vertinimu, jog Pareiškėjo ekonominė–socialinė padėtis neatitinka sunkios ekonominės (socialinės) padėties sąvokos, apibrėžtos MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte bei neatitinka atleidimo nuo delspinigių aplinkybių numatytų MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 4 punkte.

LVAT praktikoje ne kartą nurodyta, kad MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punktas ir 113 straipsnio 1 dalies 3 punktas atleidimą nuo delspinigių sieja su sunkia fizinio asmens ekonomine (socialine) padėtimi ir vien asmens priskyrimas tam tikrai socialinei grupei (pensininkams, neįgaliesiems, bedarbiams ir pan.) savaime nesudaro pagrindo atleisti jį nuo delspinigių; tam būtina įvertinti visas mokesčių mokėtojo ekonominę (socialinę) padėtį apibūdinančias aplinkybes (gaunamas pajamas, turimą nekilnojamąjį turtą ir kt.) (žr., pvz., 2010-06-07 nutartį adm. byloje Nr. A442-807/2010; 2016-01-28 nutartį adm. byloje Nr. A-154-438/2016; 2018-01-24 nutartį adm. byloje Nr. A-94-261/2018). Išanalizavusi byloje pateiktus duomenis, Komisija daro išvadą, kad Inspekcija pagrįstai, atsižvelgusi į Pareiškėjo pajamų lygį ir turimą nekilnojamąjį turtą, neatleido Pareiškėjo nuo papildomai apskaičiuotų 5 669,87 Eur GPM ir 2 277,47 Eur PSD įmokų delspinigių.

Pareiškėjas skunde taip pat prašo Komisijos jį atleisti nuo apskaičiuotų delspinigių mokėjimo, remiantis protingumo ir teisingumo kriterijais, atsižvelgiant į tai, jog jeigu Komisija nepripažins aukščiau nurodytų delspinigių beviltiškais mokesstinėmis nepriemokomis ir neatleis Pareiškėjo nuo jų, bus neįgyvendinta viena iš esminių mokesčių administravimo funkcijų – mokesčių išieškojimas. Pareiškėjas skunde taip pat nurodo, kad sumokėjo visus už tikrinamąjį laikotarpį apskaičiuotus mokesčius, tačiau, norėdamas įvykdyti mokesstinę prievolę, turėjo sudaryti paskolos sutartį, kadangi, kaip Pareiškėjas skunde nurodo – jam nepakako santaupų. Pareiškėjas pažymi, jog neturi galimybės pasiskolinti papildomų lėšų, kadangi joks kreditorius nebus užtikrintas dėl Pareiškėjo sugebėjimo grąžinti tokią didelę sumą, ir tokiu atveju negalės įvykdyti jam skirtos mokesstinės prievolės.

LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad teisingumo ir protingumo kriterijams taikyti turi būti vertinami ir paties mokesčių mokėtojo veiksmai mokesčių administravimo procese. Kaip nustatyta ginčo atveju, Pareiškėjas laiku nevykdė savo mokesčių teisės aktais įtvirtintų pareigų mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje, mokėtini į biudžetą mokesčiai

apskaičiuoti mokesčių administratoriaus iniciatyva kontrolės procedūrų metu, todėl apskaičiuota GPM delspinigių suma vertintina kaip Pareiškėjo pasirinkto elgesio modelio (privalomų sumokėti mokesčių aspektu) pasekmė (LVAT 2016-06-14 nutartis adm. byloje Nr. A-1045-556/2016). Atsižvelgiant į tai, jog patikrinimo laikotarpis yra atliktas už 2009 metus, o patikrinimo aktas, surašytas 2019 metais, rodo, jog Pareiškėjas ilgus metus žinojo ar galėjo žinoti apie savo padarytą mokestinį pažeidimą, tačiau nesiėmė veiksmų, kad būtų pašalinti šie pažeidimai. Kita vertus, pati mokestinė prievolė, dėl kurios apskaičiavimo teisėtumo ir pagrįstumo kilęs mokestinis ginčas pasibaigė LVAT 2021-03-31 nutartimi adm. byloje Nr. eA-970-575/2021 (Pareiškėjo apeliacinis skundas buvo atmestas), buvo apskaičiuota nustačius, kad Pareiškėjas tikrintuoju laikotarpiu disponavo didelės vertės pajamomis iš nenustatytų šaltinių – Pareiškėjo tikrinto laikotarpio išlaidos viršijo jo oficialiai gautas pajamas 225 691 Lt. Svarbu paminėti, jog Pareiškėjas dar Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos 2019-04-23 sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo, atsižvelgiant į teisingumo ir protingumo kriterijus, buvo atleistas nuo 50 proc., t. y. 4 807,69 Eur GPM delspinigių ir 1 925,84 Eur PSD įmokų delspinigių mokėjimo. Taigi, įvertinus visumą byloje reikšmingų aplinkybių, darytina išvada, kad neatleidus Pareiškėjo nuo likusios dalies GPM ir PSD įmokų delspinigių mokėjimo Pareiškėjo minimi teisingumo ir protingumo principai nebūtų pažeisti.

Dėl kitų atleidimo nuo delspinigių pagrindų, numatytų MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir 141 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose, Komisija nurodo, jog Inspekcija skundžiamame sprendime išsamiai išnagrinėjo ir pasisakė, jog minėtų teisės normų pagrindu atleisti Pareiškėją nuo apskaičiuotų ginčo delspinigių pagrindo nėra. Pareiškėjas jokių argumentų ar naujų aplinkybių dėl galimai netinkamai taikytų MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir 141 straipsnio 1 dalies 2–4 punktų nuostatų nenurodė, todėl Komisija, sutikdama su Inspekcijos skundžiamame sprendime išdėstytais motyvais, plačiau dėl Pareiškėjo atleidimo nuo GPM ir PSD įmokų delspinigių minėtais pagrindais nepasisako.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 1 dalimi, 141 straipsnio 1 dalimi, 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu,

n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2021-08-13 sprendimą Nr. 68-62 dėl K. Y. 2021-07-07 skundo.
2. Neatleisti Pareiškėjo nuo 5 669,87 Eur GPM ir 2 277,47 Eur PSD delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė